

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VI — Nr. 200

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 3 august 1994

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECRETE ȘI LEGI		
82.	— Decret pentru aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției dintre România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere și a Protocolului anexat, semnate la București la 25 octombrie 1993	2
60.	— Lege pentru ratificarea Convenției dintre România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere și a Protocolului anexat, semnate la București la 25 octombrie 1993	2
	Convenție între România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere	3—11
127.	— Decret cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției dintre România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere și a Protocolului anexat, semnate la București la 25 octombrie 1993	11
★		
61.	— Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Maroc privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Rabat la 28 ianuarie 1994	12
	Acord între Guvernul României și Guvernul Regatului Maroc privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor	12—15
128.	— Decret cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Maroc privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Rabat la 28 ianuarie 1994	16

DECRETE ȘI LEGI**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****DECRET**

pentru aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției dintre România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere și a Protocolului anexat, semnate la București la 25 octombrie 1993

În temeiul art. 91 alin. (1) și al art. 99 din Constituția României, precum și al art. 1 și 4 din Legea nr. 1/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor,

Președintele României decretează:

Art. 1. — Se aprobă Convenția dintre România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere și Protocolul anexat, semnate la București la 25 octombrie 1993.

Art. 2. — Convenția dintre România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere și Protocolul anexat, semnate la București la 25 octombrie 1993, se supun spre ratificare Parlamentului.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din Constituția României, contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 26 mai 1994.

Nr. 82.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru ratificarea Convenției dintre România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere și a Protocolului anexat, semnate la București la 25 octombrie 1993

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Convenția dintre România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere și Protocolul anexat, semnate la București la 25 octombrie 1993.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 16 iunie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

prof. univ. dr. **OLIVIU GHERMAN**

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 27 iunie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

București, 13 iulie 1994.

Nr. 60.

CONVENȚIE

între România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri
cu privire la impozitele pe venit și pe avere

Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian,

în dorința de a încheia o convenție privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere,

au convenit asupra următoarelor dispoziții :

ARTICOLUL 1

Persoane vizate

Prezenta convenție se aplică persoanelor care sunt rezidente ale unui stat contractant sau ale ambelor state contractante.

ARTICOLUL 2

Impozite vizate

1. Prezenta convenție se aplică impozitelor pe venit și pe avere percepute în contul unui stat contractant, al subdiviziunilor sale politice, al colectivităților sale locale sau al unităților sale administrativ-teritoriale, indiferent de sistemul de percepere.

2. Sunt considerate impozite pe venit și pe avere, impozitele percepute pe venitul total, pe averea totală sau pe elementele de venit ori pe avere, inclusiv impozitele pe câștigurile provenind din înstrăinarea bunurilor mobile sau imobile, impozitul pe venitul global din salariile plătite de întreprinderi, precum și impozitele asupra creșterii valorii averii.

3. Impozitele actuale care cad sub incidența convenției sunt următoarele :

a) în România :

- (i) impozitul pe veniturile persoanelor fizice ;
- (ii) impozitul pe profit ;
- (iii) impozitul pe salarii ;
- (iv) impozitul agricol ;
- (v) impozitul pe dividende
(denumite în continuare *impozit român*) ;

b) în Elveția :

impozitele federale, cantonale și comunale :

- (i) pe venit (venitul total, produsul muncii, randamentul averii, beneficii industriale și comerciale, câștiguri din capital și alte venituri) ; și
- (ii) pe avere (averea totală, averea mobilă și imobilă, averea industrială și comercială, capital și rezerve și alte elemente ale averii)
(denumite în continuare *impozit elvețian*).

4. Convenția se va aplica, de asemenea, impozitelor identice sau similare care vor fi stabilite după data semnării convenției și care se vor adăuga impozitelor existente sau care le vor înlocui. Autoritățile competente ale statelor contractante își vor comunica la sfârșitul fiecărui an modificările aduse legislației fiscale respective.

ARTICOLUL 3

Definiții generale

1. În sensul prezentei convenții, în măsura în care contextul nu cere o interpretare diferită :

a) termenul *România* înseamnă România și, când este folosit în sens geografic, desemnează teritoriul României, inclusiv marea sa teritorială, precum și zona economică exclusivă și platoul continental asupra cărora România exercită, în conformitate cu dreptul internațional și propria sa legislație, drepturi suverane privind explorarea și exploatarea resurselor naturale, biologice și minerale existente în apele mării, pe fundul și în subsolul acesteia ;

b) termenul *Elveția* înseamnă Confederația Elvețiană ;

c) termenul *persoană* include persoanele fizice, societățile sau orice alte grupări de persoane ;

d) termenul *societate* înseamnă orice persoană juridică sau orice entitate care este considerată ca o persoană juridică în scopul impozitării ;

e) expresiile *întreprindere a unui stat contractant* și *întreprindere a celuilalt stat contractant* înseamnă, după caz, o întreprindere exploatată de un rezident al unui stat contractant și o întreprindere exploatată de un rezident al celuilalt stat contractant ;

f) expresia *trafic internațional* înseamnă orice transport efectuat cu o navă sau o aeronavă, exploatate de o întreprindere care are locul conducerii efective într-un stat contractant, cu excepția cazului când nava sau aeronava sunt exploatate numai între locuri situate în celălalt stat contractant ;

g) termenul *naționali* desemnează :

- (i) în ce privește România, toate persoanele fizice care posedă cetățenia română și toate persoanele juridice sau alte entități constituite conform legislației în vigoare în România ;
- (ii) în ce privește Elveția, toate persoanele fizice care posedă naționalitatea elvețiană și toate persoanele juridice, societățile de persoane și asociațiile constituite conform legislației în vigoare în Elveția ;

h) expresia *autoritate competentă* înseamnă :

- (i) în România, ministrul finanțelor sau reprezentantul său autorizat ;
- (ii) în Elveția, directorul Administrației federale a contribuțiilor sau reprezentantul său autorizat.

2. În ce privește aplicarea convenției de către un stat contractant, orice expresie care nu este altfel definită are, dacă contextul nu cere o interpretare diferită, sensul pe care îl are în cadrul legislației celui stat contractant cu privire la impozitele la care prezenta convenție se aplică.

ARTICOLUL 4

Domiciliul fiscal

1. În sensul prezentei convenții, expresia *rezident al unui stat contractant* indică orice persoană care, în virtutea legislației acelui stat, este subiect de impunere în acel stat, datorită domiciliului său, rezidenței sale, sediului conducerii sau oricărui alt criteriu de natură similară.

2. Când, conform prevederilor paragrafului 1, o persoană fizică este rezidentă a ambelor state contractante, atunci acest caz se rezolvă după următoarele reguli :

a) această persoană este considerată rezidentă a statului în care dispune de o locuință permanentă. Dacă dispune de câte o locuință permanentă în cele două state, ea este considerată rezidentă a statului în care legăturile sale personale și economice sunt cele mai strânse (centrul intereselor sale vitale) ;

b) dacă statul în care această persoană are centrul intereselor sale vitale nu poate fi determinat sau dacă aceasta nu dispune de o locuință în nici unul dintre state, atunci ea este considerată rezidentă a statului în care locuiește în mod obișnuit ;

c) dacă această persoană locuiește în mod obișnuit în ambele state contractante sau dacă nu locuiește în mod obișnuit în nici unul dintre ele, va fi considerată rezidentă a statului a cărui naționalitate o are ;

d) dacă această persoană are naționalitatea ambelor state sau dacă nu are naționalitatea nici unuia dintre ele, autoritățile competente ale statelor contractante rezolvă problema de comun acord.

3. Când, potrivit prevederilor paragrafului 1, o persoană, alta decât o persoană fizică, este rezidentă a ambelor state contractante, ea este considerată rezidentă a statului unde este situat sediul conducerii sale efective.

ARTICOLUL 5

Sediu permanent

1. În sensul prezentei convenții, expresia *sediu permanent* indică un loc fix de afaceri, prin care întreprinderea își exercită, total sau în parte, activitatea.

2. Expresia *sediu permanent* cuprinde, îndeosebi :

- a) un sediu de conducere ;
- b) o sucursală ;
- c) un birou ;
- d) o uzină ;
- e) un atelier ; și
- f) o mină, un loc de extracție a petrolului sau a gazului, o carieră sau orice alt loc de extracție a resurselor naturale.

3. Un șantier de construcții sau de montaj nu constituie sediu permanent decât dacă durata acestuia depășește 12 luni.

4. Prin derogare de la dispozițiile precedente ale prezentului articol nu se consideră sediu permanent dacă :

a) se folosesc instalații în scopul exclusiv al stocării, expunerii sau livrării de mărfuri aparținând întreprinderii ;

b) mărfurile aparținând întreprinderii sunt depozitate numai în scopul stocării, expunerii sau livrării ;

c) mărfurile aparținând întreprinderii și prezentate la un târg comercial sau la o expoziție sunt vândute de întreprindere la închiderea acestui târg sau expoziție ;

d) mărfurile aparținând întreprinderii sunt depozitate numai în scopul transformării de către o altă întreprindere ;

e) o instalație fixă de afaceri este utilizată numai în scopul cumpărării de mărfuri sau de a strânge informații pentru întreprindere ;

f) un loc fix de afaceri este utilizat de întreprindere numai pentru a face publicitate, a furniza informații, a face cercetări științifice sau activități analoge, care au caracter preparator sau auxiliar ;

g) un șantier de montaj este utilizat de o întreprindere a unui stat contractant în celălalt stat contractant pentru livrarea de mașini sau de echipamente pentru această întreprindere ;

h) un loc fix de afaceri este utilizat în scopul exclusiv al efectuării cumulate a activităților menționate la alineatele a)—g), cu condiția ca activitatea de ansamblu a locului fix de afaceri ce rezultă din acest cumul să aibă un caracter preparator sau auxiliar.

5. Prin derogare de la dispozițiile paragrafului 1 și 2, când o persoană, alta decât un agent care activează în baza unui statut independent, căruia i se aplică prevederile paragrafului 6, acționează în contul unei întreprinderi și dispune într-un stat contractant de puteri pe care le exercită în mod obișnuit, care îi permit să încheie contracte în numele întreprinderii, această întreprindere este considerată ca având un sediu stabil în acel stat pentru toate activitățile pe care această persoană le exercită pentru întreprindere, cu condiția ca activitățile acestei persoane să nu fie limitate la acelea ce sunt menționate la paragraful 4 și care, dacă ar fi fost exercitate prin intermediul unui loc fix de afaceri, nu ar permite ca acest loc fix de afaceri să fie considerat ca un sediu permanent în conformitate cu dispozițiile acestui paragraf.

6. Nu se consideră că o întreprindere a unui stat contractant are un sediu permanent în celălalt stat contractant numai prin faptul că acesta își exercită aici activitatea prin intermediul unui curțier, al unui comisionar general sau al oricărui alt intermediar cu statut independent, cu condiția ca aceste persoane să acționeze în cadrul activității lor obișnuite.

7. Faptul că o societate rezidentă a unui stat contractant controlează sau este controlată de o societate rezidentă a celuiilalt stat contractant sau care își exercită activitatea în acest celălalt stat (printr-un sediu permanent sau alt mod) nu este prin el însuși suficient pentru a considera vreuna dintre aceste societăți ca sediu permanent al celeilalte.

ARTICOLUL 6

Venituri din bunuri imobile

1. Veniturile pe care un rezident al unui stat contractant le obține din bunuri imobile (inclusiv veniturile din exploatarea agricole sau forestiere), situate în celălalt stat contractant, sunt impozabile în acel celălalt stat.

2. Expresia *bunuri imobile* este definită în conformitate cu legislația statului contractant în care sunt situate bunurile în discuție. Expresia cuprinde, în orice caz, accesoriile bunurilor imobile, inventarul mort sau

viu sau instalațiile folosite în exploatarea agricole și forestiere, drepturile asupra cărora se aplică dispozițiile dreptului comun cu privire la proprietatea funciară, uzufructul bunurilor imobile și drepturile la plăți variabile sau fixe pentru exploatarea sau concesiunea exploatarea zăcămintelor minerale, a izvoarelor și a altor resurse naturale; navele și aeronavele nu sunt considerate bunuri imobile.

3. Dispozițiile paragrafului 1 se aplică veniturilor obținute din exploatarea directă, din închiriere sau din arendare, precum și din orice altă formă de folosire a proprietății imobile.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 3 se aplică, de asemenea, veniturilor provenind din bunuri imobile ale unei întreprinderi, precum și veniturilor din bunuri imobile folosite la exercitarea unei profesii independente.

ARTICOLUL 7

Profiturile întreprinderilor

1. Profitul unei întreprinderi a unui stat contractant este impozabil numai în acel stat, cu condiția ca întreprinderea să nu-și exercite activitatea în celălalt stat contractant printr-un sediu permanent situat în acel celălalt stat. Dacă întreprinderea exercită activitatea sa în acest mod, profitul întreprinderii este impozabil în celălalt stat, dar numai în măsura în care acesta este atribuibil celui sediu permanent.

2. Sub rezerva prevederilor paragrafului 3, când o întreprindere a unui stat contractant își exercită activitatea în celălalt stat contractant printr-un sediu permanent situat în acel celălalt stat, se atribuie în fiecare stat contractant celui sediu permanent profitul pe care l-ar fi putut realiza dacă ar fi constituit o întreprindere distinctă exercitând activități identice sau analoge, în condiții identice sau analoge, și tratând cu toată independența cu întreprinderea al cărui sediu permanent este.

3. La determinarea profitului unui sediu permanent se admit la scădere cheltuielile efectuate pentru scopurile urmărite de acel sediu permanent, inclusiv cheltuielile de conducere și cheltuielile generale de administrare, indiferent de faptul că s-au efectuat în statul contractant în care se află sediul permanent sau în altă parte.

4. În măsura în care într-un stat contractant se obișnuiește ca profitul atribuibil unui sediu permanent să fie determinat prin repartizarea profitului total al întreprinderii între diversele ei părți componente, nici o dispoziție a paragrafului 2 nu împiedică acel stat contractant să determine profitul impozabil în conformitate cu repartitia uzuală; totuși metoda de repartizare adoptată trebuie să fie — ca rezultat — în concordanță cu principiile enunțate în prezentul articol.

5. Nici un profit nu se va atribui unui sediu permanent numai pentru faptul că acesta a cumpărat mărfuri pentru întreprindere.

6. În vederea aplicării prevederilor paragrafelor precedente, profitul atribuibil unui sediu permanent se determină în fiecare an prin aceeași metodă, în afară de cazul când există motive suficiente și valabile de a proceda altfel.

7. Când profitul cuprinde elemente de venit tratate separat în alte articole ale prezentei convenții, dispozițiile acelor articole nu sunt afectate de dispozițiile prezentului articol.

ARTICOLUL 8

Navigație maritimă și aeriană internațională

1. Profitul obținut din exploatarea, în trafic internațional, a navelor sau aeronavelor este impozabil numai în statul contractant în care se află sediul conducerii efective a întreprinderii.

2. Dacă sediul conducerii efective a unei întreprinderi de transporturi navale se află la bordul unei nave, acest sediu se consideră situat în statul contractant în care se află portul de înregistrare a navei sau, dacă nu există un atare port, în statul contractant în care cel care exploatează nava este rezident.

3. Dispozițiile paragrafului 1 se aplică, de asemenea, profitului obținut din participarea la un pool, la o exploatare în comun sau la un organism internațional de transporturi.

ARTICOLUL 9

Întreprinderi asociate

1. Atunci când :

a) o întreprindere a unui stat contractant participă direct sau indirect la conducerea, la controlul sau la capitalul unei întreprinderi a celui alt stat contractant ; sau când :

b) aceleași persoane participă direct sau indirect la conducerea, la controlul sau la capitalul unei întreprinderi a unui stat contractant și a unei întreprinderi a celui alt stat contractant, și când, și în unul și în celălalt caz, cele două întreprinderi sunt legate, în relațiile lor financiare sau comerciale, prin condiții acceptate sau impuse, care diferă de acelea care ar fi fost stabilite între întreprinderi independente, profitul care, fără aceste condiții ar fi fost obținut de către una dintre întreprinderi, dar nu a putut fi obținut în fapt datorită acestor condiții, poate fi inclus în profitul acestei întreprinderi și impus în consecință.

2. Atunci când profitul unei întreprinderi a unui stat contractant a fost impozitat în acel stat și este, de asemenea, inclus în profitul unei întreprinderi a celui alt stat contractant și impozitat în consecință și când profitul astfel inclus este profit care ar fi fost realizat de această întreprindere a celui alt stat, dacă condițiile convenite între cele două întreprinderi ar fi fost cele care ar fi fost stabilite între întreprinderi independente, autoritățile competente ale statelor contractante se pot consulta pentru a ajunge la un acord cu privire la ajustarea profiturilor în cele două state contractante.

3. Un stat contractant nu va rectifica profitul unei întreprinderi în cazurile prevăzute la paragraful 1, după expirarea termenului prevăzut de legislația sa națională și, în orice caz, după expirarea a 5 ani începând cu sfârșitul anului în cursul căruia profitul care face obiectul unei astfel de rectificări ar fi fost realizat de către o întreprindere a acestui stat. Prezentul paragraf nu se aplică în caz de fraudă sau de omisiune voluntară.

ARTICOLUL 10

Dividende

1. Dividendele plătite de o societate rezidentă a unui stat contractant către o persoană rezidentă a celui alt stat contractant sunt impozabile în acel celălalt stat.

2. Totuși aceste dividende sunt, de asemenea, impozabile în statul contractant în care este rezidentă societatea plătitoare de dividende, potrivit legislației acestui stat; dacă persoana care primește dividendele este beneficiara efectivă a acestora, impozitul astfel stabilit nu poate depăși însă 10% din suma brută a dividendelor. Autoritățile competente ale statelor contractante vor reglementa, de comun acord, modalitățile de aplicare a acestei limitări. Dispozițiile acestui paragraf nu privesc impozitarea societății pentru profitul pe care îl realizează și din care se plătesc dividendele.

3. Termenul *dividende* folosit în prezentul articol indică veniturile provenind din acțiuni, din acțiuni sau din drepturi de folosință, din părți miniere, din părți de fondator sau alte părți sociale supuse aceluiași regim fiscal ca și veniturile din acțiuni de către legislația fiscală a statului în care este rezidentă societatea distribuitoare a dividendelor.

4. Dispozițiile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică când beneficiarul efectiv de dividende, rezident al unui stat contractant, exercită în celălalt stat contractant, în care societatea plătitoare de dividende este rezidentă, fie o activitate industrială sau comercială prin intermediul unui sediu permanent, fie o profesiune independentă prin intermediul unei baze fixe de care este legată efectiv participarea generatoare de dividende. În aceste situații se aplică prevederile art. 7 sau 14, după caz.

5. Când o societate rezidentă a unui stat contractant realizează profituri sau venituri din celălalt stat contractant, acest celălalt stat nu poate percepe nici un impozit asupra dividendelor plătite de acea societate, cu excepția cazului când aceste dividende sunt plătite unui rezident al celui alt stat sau în cazul când participarea generatoare de dividende se leagă efectiv de sediul permanent sau de baza fixă situată în acest celălalt stat, nici să preleve vreun impozit cu titlu de impozit pe profiturile nedistribuite, asupra profiturilor nedistribuite de societate, chiar dacă dividendele plătite sau profiturile nedistribuite constau în totalitate sau în parte în profituri sau venituri provenind din acel celălalt stat.

ARTICOLUL 11

Dobânzi

1. Dobânzile provenind dintr-un stat contractant și plătite unui rezident al celui alt stat contractant sunt impozabile în acel celălalt stat.

2. Totuși aceste dobânzi sunt, de asemenea, impozabile și în statul contractant din care provin, potrivit legislației acelu stat; dacă persoana care primește dobânzile este beneficiara efectivă a acestora, impozitul astfel stabilit nu poate depăși 10% din suma brută a dobânzilor. Autoritățile competente ale statelor contractante reglementează, de comun acord, modalitățile de aplicare a acestei limitări.

3. Prin derogare de la dispozițiile paragrafului 2, dobânzile provenind dintr-un stat contractant și primite de un rezident al celui alt stat contractant în baza unor împrumuturi garantate, asigurate sau finanțate indirect de acest celălalt stat sau de orice alt sediu public aparținând în întregime acestui celălalt stat, sunt impozabile numai în acest celălalt stat.

4. Termenul *dobânzi*, folosit în prezentul articol, indică veniturile din creanțe de orice fel, însoțite sau nu de garanții ipotecare sau de o clauză de participare la profiturile debitorului și, în special, veniturile din fondurile publice și unele obligațiuni din împrumut, inclusiv premiile și primele legate de aceste titluri. În sensul prezentului articol, penalizările pentru plata cu întârziere nu sunt considerate dobânzi.

5. Dispozițiile paragrafelor 1, 2 și 3 nu se aplică în cazul când beneficiarul efectiv al dobânzilor rezident al unui stat contractant, exercită în celălalt stat contractant din care provin dobânzile, fie o activitate industrială sau comercială prin intermediul unui sediu permanent, fie o profesiune independentă prin intermediul unei baze fixe de care este legată efectiv creanța generatoare de dobânzi. În aceste situații se aplică prevederile art. 7 sau 14, după caz.

6. Dobânzile sunt considerate ca provenind dintr-un stat contractant când plătitorul lor este acel stat, o subdiviziune politică, o colectivitate locală, o unitate administrativ-teritorială sau un rezident al acelu stat. Totuși când plătitorul dobânzilor, fie că este sau nu rezident al unui stat contractant, are într-un stat contractant un sediu permanent sau o bază fixă în legătură cu care a fost contractată creanța generatoare de dobânzi și acestea se suportă de sediul permanent sau de baza fixă respectivă, atunci dobânzile sunt considerate ca provenind din statul contractant în care este situat sediul permanent sau baza fixă.

7. Dacă, urmare relațiilor speciale existente între debitor și beneficiarul efectiv sau a relațiilor pe care și unul și celălalt le întrețin cu terțe persoane, suma dobânzilor plătite, ținând seama de creanța pentru care sunt datorate, depășește pe cea asupra căreia ar fi convenit debitorul și beneficiarul efectiv, în lipsa unor astfel de relații, dispozițiile prezentului articol se aplică numai la această ultimă sumă. În acest caz, partea excedentară a plăților rămâne impozabilă conform legislației fiecărui stat contractant și ținându-se seama de celelalte dispoziții ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 12

Redevențe

1. Redevențele provenind dintr-un stat contractant și plătite unui rezident al celui alt stat contractant sunt impozabile în acest celălalt stat.

2. Totuși aceste redevențe sunt, de asemenea, impozabile în statul contractant din care provin, potrivit legislației acelu stat; dacă persoana care primește redevențele este beneficiara efectivă a acestora, impozitul astfel stabilit nu poate depăși 10% din suma brută a redevențelor. Autoritățile competente ale statelor contractante reglementează de comun acord modalitățile de aplicare a acestei limitări.

3. Termenul *redevențe* folosit în prezentul articol indică remunerațiile de orice fel plătite pentru folosirea sau concesionarea folosirii unui drept de autor asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv filmele de cinematograf, a unui brevet de invenție, a unei mărci de fabrică sau de comerț, a unui desen

sau a unui model, a unui plan, a unei formule sau a unui procedeu secret, ca și pentru folosirea sau concesiunea folosirii unui echipament industrial, comercial sau științific și pentru informațiile în legătură cu experiența câștigată în domeniul industrial, comercial sau științific.

4. Dispozițiile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică în cazul când beneficiarul efectiv al redevențelor, rezident al unui stat contractant, exercită în celălalt stat contractant, din care provin redevențele; fie o activitate industrială sau comercială prin intermediul unui sediu permanent, fie o profesie independentă prin intermediul unei baze fixe de care este legat efectiv dreptul sau bunul generator de redevențe. În aceste situații se aplică art. 7 sau 14, după caz.

5. Redevențele sunt considerate ca provenind dintr-un stat contractant când plătitorul lor este acel stat, o subdiviziune politică, o colectivitate locală, o unitate administrativ-teritorială sau un rezident al aceluia stat. Totuși când plătitorul redevențelor, fie că este sau nu rezident al unui stat contractant, are într-un stat contractant un sediu permanent sau o bază fixă de care este legat efectiv dreptul sau bunul generator de redevențe și acestea se suportă de sediul permanent sau baza fixă respectivă, atunci redevențele sunt considerate ca provenind din statul în care este situat sediul permanent sau baza fixă.

6. Dacă, urmare relațiilor speciale existente între debitor și beneficiarul efectiv sau a relațiilor pe care și unul și celălalt le întrețin cu terțe persoane, suma redevențelor, ținând seama de prestarea pentru care sunt plătite, depășește pe cea asupra căreia ar fi convenit debitorul și beneficiarul efectiv în lipsa unor astfel de relații, dispozițiile prezentului articol se aplică numai la această ultimă sumă. În acest caz, partea excedentară a plăților rămâne impozabilă conform legislației fiecărui stat contractant și ținându-se seama de celelalte dispoziții ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 13

Câștiguri din înstrăinări de bunuri

1. Câștigurile pe care un rezident al unui stat contractant le obține din înstrăinarea bunurilor imobile, astfel cum sunt definite la art. 6 și situate în celălalt stat contractant, sunt impozabile în acest celălalt stat.

2. Câștigurile provenind din înstrăinarea bunurilor mobile făcând parte din activul unui sediu permanent pe care o întreprindere a unui stat contractant îl are în celălalt stat contractant sau a bunurilor mobile ținând de o bază fixă de care dispune un rezident al unui stat contractant în celălalt stat contractant pentru exercitarea unei profesii independente, inclusiv câștigurile provenind din înstrăinarea unui asemenea sediu permanent (singur sau cu întreaga întreprindere) sau a acestei baze fixe, sunt impozabile în acest celălalt stat.

3. Câștigurile provenind din înstrăinarea navelor sau aeronavelor exploatate în trafic internațional, precum și a bunurilor mobile necesare exploatării acestor nave sau aeronave sunt impozabile numai în statul contractant în care se află sediul conducerii efective a întreprinderii.

4. Câștigurile provenind din înstrăinarea altor bunuri decât cele menționate la paragrafele 1, 2 și 3 sunt impozabile numai în statul contractant al cărui rezident este cedentul.

ARTICOLUL 14

Profesii independente

1. Veniturile realizate de un rezident al unui stat contractant din exercitarea pe cont propriu a unei profesii independente sau a altor activități cu caracter independent sunt impozabile numai în acel stat cu condiția ca rezidentul să nu dispună în mod obișnuit în celălalt stat contractant de o bază fixă pentru exercitarea activității sale. Dacă dispune de o astfel de bază fixă, veniturile atribuibile acesteia sunt impozabile în acest celălalt stat contractant.

2. Expresia *profesii independente* cuprinde, în special, activitățile independente de ordin științific, literar, artistic, educativ sau pedagogic, precum și exercitarea independentă a profesiei de medic, avocat, inginer, arhitect, dentist și contabil.

ARTICOLUL 15

Profesii dependente

1. Sub rezerva dispozițiilor art. 16, 18 și 19, salariile, retribuțiile și alte remunerații similare pe care un rezident al unui stat contractant le primește pentru o activitate retribuită sunt impozabile numai în acest stat, cu condiția ca activitatea să nu fie exercitată în celălalt stat contractant. Dacă activitatea este exercitată în celălalt stat contractant, remunerațiile primite cu acest titlu sunt impozabile în acel celălalt stat.

2. Prin derogare de la dispozițiile paragrafului 1, remunerațiile pe care un rezident al unui stat contractant le primește pentru o activitate retribuită exercitată în celălalt stat contractant sunt impozabile numai în primul stat contractant, dacă :

a) beneficiarul rămâne în celălalt stat o perioadă sau perioade care nu depășesc în total 183 de zile în cursul anului fiscal vizat ; și

b) remunerațiile sunt plătite de o persoană sau în numele unei persoane care angajează și care nu este rezidentă a celuilalt stat ; și

c) sarcina remunerațiilor nu este suportată de un sediu permanent sau de o bază fixă pe care cel care angajează o are în celălalt stat.

3. Prin derogare de la dispozițiile precedente ale acestui articol, remunerațiile primite pentru o activitate retribuită exercitată la bordul unei nave sau aeronave, exploatată în trafic internațional, sunt impozabile în statul contractant în care se află sediul conducerii efective a întreprinderii.

ARTICOLUL 16

Remunerațiile membrilor consiliilor de administrație sau de conducere

Tantiemele, jetoanele de prezență și alte remunerații similare primite de către un rezident al unui stat contractant în calitate de membru al consiliului de administrație sau de supraveghere a unei societăți rezidente în celălalt stat contractant sunt impozabile în acest celălalt stat.

ARTICOLUL 17

Artiști și sportivi

1. Prin derogare de la prevederile art. 14 și 15, veniturile pe care un rezident al unui stat contractant le obține din activități personale desfășurate în celălalt stat contractant în calitate de artist de spectacol, de

teatru, de cinema, de radio sau televiziune, de interpret muzical sau în calitate de sportiv sunt impozabile în acest celălalt stat.

2. Când veniturile provenind din activitățile personale ale artistului de spectacole sau sportivului nu revin artistului sau sportivului, ci altor persoane, prin derogare de la dispozițiile art. 7, 14 și 15, acele venituri sunt impozabile în statul contractant în care se desfășoară activitățile artistului sau sportivului. Dispozițiile prezentului paragraf nu se aplică dacă se stabilește că artistul de spectacole, sportivul, persoanele care le sunt asociate, nu participă direct sau indirect la beneficiile persoanelor menționate în acest paragraf. În aceste situații, se aplică dispozițiile art. 7, 14 și 15, după caz.

3. Dispozițiile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică veniturilor provenind din activitățile artiștilor sau sportivilor profesioniști care sunt susținuți, direct sau indirect, într-o măsură importantă, din alocații provenind din fonduri publice.

ARTICOLUL 18

Pensii

Sub rezerva dispozițiilor paragrafului 2 al art. 19, pensiile și alte remunerații similare, plătite unui rezident al unui stat contractant pentru munca desfășurată anterior, sunt impozabile numai în acel stat.

ARTICOLUL 19

Funcții publice

1. a) Remunerațiile, altele decât pensiile, plătite de un stat contractant sau de una din subdiviziunile sale politice, colectivitățile locale sau unitățile administrativ-teritoriale unei persoane fizice pentru serviciile prestate prin exercitarea de funcții publice aceluși stat, acele subdiviziuni, colectivități sau unități sunt impozabile numai în acel stat.

b) Totuși aceste remunerații sunt impozabile numai în celălalt stat contractant, dacă serviciile sunt prestate în acel stat, iar persoana fizică este rezidentă a aceluși stat și :

(i) posedă naționalitatea aceluși stat ; sau

(ii) nu a devenit rezidentă a aceluși stat numai în scopul prestării serviciilor.

2. a) Pensiile plătite de către un stat contractant sau de una din subdiviziunile sale politice, colectivitățile locale sau unitățile administrativ-teritoriale, fie direct fie prin prelevarea din fondurile pe care le-a constituit, oricărei persoane fizice pentru serviciile prestate prin exercitarea de funcții publice acestui stat sau acestei subdiviziuni, colectivități sau unități sunt impozabile numai în acest stat.

b) Totuși aceste pensii sunt impozabile numai în celălalt stat contractant dacă persoana fizică este rezidentă a acestui stat și dacă posedă naționalitatea acestuia.

3. Prevederile art. 15, 16 și 18 se aplică remunerațiilor și pensiilor plătite pentru servicii prestate în cadrul unei activități industriale sau comerciale desfășurate de un stat contractant sau de una din subdiviziunile politice, colectivitățile locale sau unitățile administrativ-teritoriale ale acestuia.

ARTICOLUL 20

Studenți

Sumele pe care un student sau un stagiar, care este sau a fost, imediat anterior venirii într-un stat contractant, rezident al celui alt stat contractant și care este prezent în primul stat numai în scopul educării sau instruirii, le primește pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere, educare sau instruire, nu vor fi impuse în acest stat, cu condiția ca aceste sume să provină din surse situate în afara acestui stat.

ARTICOLUL 21

Alte venituri

1. Elementele de venit ale unui rezident al unui stat contractant, indiferent de unde provin, despre care nu se tratează la articolele precedente ale prezentei convenții, sunt impozabile numai în acest stat.

2. Dispozițiile paragrafului 1 nu se aplică veniturilor, altele decât veniturile provenind din bunuri imobile, astfel cum sunt definite la paragraful 2 al art. 6, atunci când beneficiarul unor astfel de venituri, rezident al unui stat contractant, exercită în celălalt stat contractant fie o activitate industrială sau comercială prin intermediul unui sediu permanent, fie o profesie independentă printr-o bază fixă de care se leagă efectiv dreptul sau bunul generator de venituri. În aceste situații se aplică dispozițiile art. 7 sau 14, după caz.

3. Dispozițiile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică câștigurilor obținute la loterie, acestea fiind supuse impozitului federal anticipat, perceput la sursă.

ARTICOLUL 22

Impunerea averii

1. Avera constituită din bunurile imobile definite la art. 6, aparținând unui rezident al unui stat contractant și care sunt situate în celălalt stat contractant, este impozabilă în acest celălalt stat.

2. Avera constituită din bunuri mobile făcând parte din activul unui sediu permanent pe care o întreprindere a unui stat contractant îl are în celălalt stat contractant sau din bunuri mobile care aparțin unei baze fixe pe care un rezident al unui stat contractant o are în celălalt stat contractant, servind la exercitarea unei profesii independente, este impozabilă în acest celălalt stat.

3. Avera constituită din nave și aeronave exploatare în trafic internațional, precum și din bunuri mobile afectate exploatarei acestor nave sau aeronave, este impozabilă numai în statul contractant în care se află sediul conducerii efective a întreprinderii.

4. Toate celelalte elemente de avere ale unui rezident al unui stat contractant sunt impozabile numai în acest stat.

ARTICOLUL 23

Eliminarea dublei impuneri

1. În ce privește România, dubla impunere se va evita în modul următor :

Când un rezident al României primește venituri sau posedă avere care, în conformitate cu dispozițiile pre-

zentei convenții, sunt impozabile în Elveția, România acordă asupra impozitului pe care îl percepe pe venitul sau averea acelei persoane o deducere a unei sume egale cu impozitul pe venit sau pe avere plătite în Elveția. Această deducere nu poate, totuși, depăși cota de impozit, calculată înaintea deducerii, aferentă veniturilor sau averii provenind din Elveția.

2. În ce privește Elveția, dubla impunere se va evita în modul următor :

a) Când un rezident al Elveției primește venituri sau posedă avere care, în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții, sunt impozabile în România, Elveția exceptează de la plata impozitului aceste venituri sau această avere, sub rezerva dispozițiilor paragrafului 2, dar poate, pentru a calcula suma impozitului asupra restului de venit sau de avere aparținând acestui rezident, să aplice aceeași cotă ca și cum veniturile sau averea respectivă nu ar fi fost exceptate.

b) Atunci când un rezident al Elveției primește dividende, dobânzi sau redevențe care, în conformitate cu dispozițiile art. 10, 11 și 12 sunt impozabile în România, Elveția acordă o degrevare rezidentului, la cererea acestuia ; această degrevare constă în :

- (i) creditarea impozitului plătit în România, conform dispozițiilor art. 10, 11 și 12, asupra impozitului plătit pentru veniturile acestui rezident ; suma astfel creditată nu poate, cu toate acestea, să depășească cota de impozit elvețian, calculată înaintea creditării, corespunzătoare veniturilor impozabile în România ; sau
- (ii) reducerea forfetară a impozitului elvețian ; sau
- (iii) scutirea parțială de impozit elvețian asupra dividendelor, dobânzilor sau redevențelor, dar cel puțin o deducere a impozitului plătit în România din suma brută a dividendelor, dobânzilor sau redevențelor.

Elveția va determina genul de degrevare și va reglementa procedura în conformitate cu prevederile elvețiene privind punerea în aplicare a convențiilor internaționale încheiate de Confederația Elvețiană în vederea evitării dublei impuneri.

c) O societate care este rezidentă în Elveția și primește dividende de la o societate care este rezidentă în România beneficiază, în ce privește impozitarea elvețiană asupra dividendelor, de aceleași avantaje ca acelea de care ar beneficia dacă societatea care plătește dividendele ar fi un rezident al Elveției.

ARTICOLUL 24

Nediscriminarea

1. Naționali unui stat contractant nu sunt supuși în celălalt stat contractant nici unei impozitări sau obligații legate de impunere, diferită sau mai împovărătoare decât acelea la care sunt sau pot fi supuși naționali acestui celălalt stat aflați în aceeași situație.

Prezenta dispoziție se aplică, de asemenea, prin derogare de la dispozițiile art. 1, persoanelor care nu sunt rezidente ale unui stat contractant sau ale ambelor state contractante.

2. Impozitarea unui sediu permanent pe care o întreprindere a unui stat contractant îl are în celălalt stat contractant nu se va face în acest celălalt stat în

condiții mai puțin avantajoase decât impozitarea întreprinderilor acestui celălalt stat care desfășoară aceleași activități. Prezenta dispoziție nu poate fi interpretată ca obligând un stat contractant să acorde rezidenților celuilalt stat contractant deduceri personale, scutiri și reduceri de impozite în funcție de situația sau de sarcinile familiale pe care le acordă propriilor rezidenți.

3. Cu condiția ca dispozițiile art. 9, ale paragrafului 7 al art. 11 sau ale paragrafului 6 al art. 12 să nu se aplice, dobânzile, redevențele și alte cheltuieli plătite de o întreprindere a unui stat contractant unui rezident al celuilalt stat contractant sunt deductibile, pentru determinarea beneficiilor impozabile ale acestei întreprinderi, în aceleași condiții ca și cum ar fi fost plătite unui rezident din primul stat. De asemenea, datorile unei întreprinderi a unui stat contractant către un rezident al celuilalt stat contractant sunt deductibile, pentru determinarea averii impozabile a acestei întreprinderi, în aceleași condiții ca și cum acestea ar fi fost contractate de către un rezident din primul stat.

4. Întreprinderile unui stat contractant, al căror capital este, în totalitate sau în parte, deținut sau controlat, direct sau indirect, de unul sau mai mulți rezidenți ai celuilalt stat contractant, nu sunt supuse în primul stat contractant nici unei impozitări sau obligații legate de impunere, diferită sau mai împovărătoare decât acelea la care sunt sau vor putea fi supuse întreprinderile de același fel ale primului stat.

5. Dispozițiile prezentului articol se aplică, prin derogare de la dispozițiile art. 2, impozitelor de orice natură sau denumire.

ARTICOLUL 25

Procedura amiabilă

1. Când o persoană apreciază că măsurile luate de un stat contractant sau de ambele state contractante îi atrag sau îi vor atrage o impozitare, care nu este conformă cu prezenta convenție, ea poate, indiferent de căile de atac prevăzute de legislația națională a acestor state, să supună cazul său autorității competente a statului contractant a cărui rezidentă este sau, dacă cazul său se referă la paragraful 1 al art. 24, să-l supună statului contractant a cărui naționalitate sau cetățenie o posedă. Cazul trebuie să fie supus în termen de 3 ani următori primei notificări a măsurii care atrage o impozitare ce nu este în conformitate cu prevederile prezentei convenții.

2. Autoritatea competentă se va strădui, dacă reclamația îi pare întemeiată și dacă ea însăși nu este în măsură să dea o soluție satisfăcătoare, să rezolve problema pe calea unei înțelegeri amiabile cu autoritatea competentă a celuilalt stat contractant, în vederea evitării unei impozitări neconforme cu prezenta convenție.

3. Autoritățile competente ale statelor contractante se vor strădui să rezolve, pe calea înțelegerii amiabile, dificultățile sau să înlăture dubiile cu privire la interpretarea sau la aplicarea prezentei convenții. Ele pot, de asemenea, să se consulte în vederea evitării dublei impuneri în cazurile neprevăzute de prezenta convenție.

4. Autoritățile competente ale statelor contractante pot comunica direct între ele în scopul realizării unei

înțelegeri, astfel cum se prevede la paragrafele precedente. Când, pentru a se ajunge la o înțelegere, apare ca fiind recomandabil un schimb verbal de opinii, un atare schimb poate avea loc în cadrul unei comisii compusă din reprezentanți ai autorităților competente ale statelor contractante.

ARTICOLUL 26

Agenți diplomatici și funcționari consulari

1. Dispozițiile prezentei convenții nu afectează privilegiile fiscale de care beneficiază agenții diplomatici și funcționarii consulari fie în baza regulilor generale ale dreptului internațional, fie a dispozițiilor acordurilor speciale.

2. Prin derogare de la dispozițiile art. 4, orice persoană fizică, care este membră a unei misiuni diplomatice, a unui post consular sau a unei delegații permanente a unui stat contractant care este situată în celălalt stat contractant sau într-un stat terț, este considerată ca rezidentă a statului acreditat, cu condiția ca :

a) în conformitate cu regulile generale ale dreptului internațional, aceasta să nu fie supusă impozitului în statul care acreditează pentru veniturile din surse externe acestui stat sau pentru averea situată în afara acestui stat ; și

b) aceasta să fie supusă în statul acreditat aceluiași obligații în materie de impozite asupra întregului venit sau asupra întregii averi, ca și rezidenții acestui stat.

3. Prezenta convenție nu se aplică organizațiilor internaționale, organelor acestora sau funcționarilor angajați la acestea, și nici persoanelor care sunt membre ale unei misiuni diplomatice, ale unui post consular sau ale unei delegații permanente a unui stat terț, atunci când acestea se află pe teritoriul unui stat con-

tractant și nu sunt tratate ca rezidente în nici unul dintre statele contractante în materie de impozit pe venit sau pe avere.

ARTICOLUL 27

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție va fi ratificată și instrumentele de ratificare vor fi schimbate cât mai curând posibil.

2. Convenția va intra în vigoare în cea de-a 15-a zi următoare datei schimbului instrumentelor de ratificare și dispozițiile acesteia se vor aplica tuturor impozitelor percepute pentru anii fiscali ce încep de la 1 ianuarie a anului în cursul căruia instrumentele de ratificare au fost schimbate.

ARTICOLUL 28

Denunțarea

Prezenta convenție va rămâne în vigoare atât timp cât nu va fi denunțată în vreunul dintre statele contractante. Fiecare stat contractant poate să denunțe convenția, pe cale diplomatică, cu un preaviz minim de 6 luni înaintea sfârșitului fiecărui an calendaristic. În acest caz, convenția își încetează aplicabilitatea pentru anii fiscali începând cu 1 ianuarie a anului calendaristic următor celui în cursul căruia avizul de denunțare a fost dat.

Drept care, subsemnații, legal autorizați, au semnat prezenta convenție.

Făcută în două exemplare la București, la 25 octombrie 1993, redactate în limbile română și franceză, fiecare text având aceeași valoare juridică.

Pentru
Guvernul României,
Ministru de stat,
ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

Pentru
Consiliul Federal Elvețian,
Consilier federal,
șeful Departamentului federal
al afacerilor externe
al Confederației Elvețiene,
Flavio Cotti

P R O T O C O L

Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian au convenit, cu ocazia semnării la București la 25 octombrie 1993 a Convenției dintre cele două state pentru evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere, asupra următoarelor dispoziții care constituie parte integrantă a convenției menționate :

1. ad. Articolul 2 paragraful 1

Expresia *unități administrativ-teritoriale* este utilizată în cazul României ; iar expresiile *subdiviziuni politice și colectivități locale* sunt utilizate în cazul Confederației Elvețiene.

2. ad. Articolul 7

Ținând seama de dispozițiile paragrafelor 1 și 2 ale art. 7, atunci când o întreprindere a unui stat contractant vinde mărfuri sau exercită o activitate în celălalt stat prin intermediul unui sediu permanent

care se află situat acolo; beneficiile acestui sediu permanent nu vor fi determinate pe baza sumei totale primite de întreprindere, ci numai pe baza părții din încasările totale atribuite activității reale a sediului permanent pentru aceste vânzări sau pentru alte activități.

În cazul contractelor de supraveghere, de furnizare de instalații sau de construcții de echipamente, sau de localuri pentru scopuri industriale, comerciale sau științifice, sau pentru lucrări publice, atunci când o întreprindere dispune de un sediu permanent, profitul acestui sediu permanent nu este determinat pe baza sumei totale a încasărilor aferente contractului încheiat, ci numai pe baza părții din încasările totale care corespund părții din contract care este efectiv executată de sediul permanent în statul în care sediul permanent este situat.

Profitul aferent părții din contractul executat de sediul principal al întreprinderii nu este impozabil decât în statul în care este rezidentă întreprinderea.

Pentru Guvernul României,
Ministru de stat, ministrul finanțelor,

Florin Georgescu

3. ad. Articolul 8 paragrafele 1 și 3

Dispozițiile acestor paragrafe, precum și dispozițiile art. 3 paragraful 1 alin. f); art. 13 paragraful 3; art. 15 paragraful 3 și art. 22 paragraful 3 se aplică prin analogie și vehiculelor de transport rutier și feroviar exploatate în trafic internațional.

4. ad. Articolul 12 paragraful 2

Atât timp cât Confederația Elvețiană nu a introdus în legislația sa internă impozitarea la sursă a redevențelor plătite nerezidenților, dispozițiile paragrafului 2 al art. 12 nu se aplică și redevențele se impozitează numai în țara de rezidență a beneficiarului efectiv.

Făcut în două exemplare la București, la 25 octombrie 1993, redactat în limbile română și franceză, fiecare text având aceeași valoare juridică.

Pentru Consiliul Federal Elvețian,
Consilier federal,

șeful Departamentului federal al afacerilor
externe al Confederației Elvețiene,

Flavio Cotti

PRESEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției
dintre România și Confederația Elvețiană
privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele
pe venit și pe avere și a Protocolului anexat,
semnate la București la 25 octombrie 1993**

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm Legea pentru ratificarea Convenției dintre România și Confederația Elvețiană privind evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe avere și a Protocolului anexat, semnate la București la 25 octombrie 1993, și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PRESEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 11 iulie 1994.

Nr. 127.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României
și Guvernul Regatului Maroc privind promovarea
și protejarea reciprocă a investițiilor,
semnat la Rabat la 28 ianuarie 1994

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Maroc privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Rabat la 28 ianuarie 1994.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 14 iunie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 29 iunie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

București, 13 iulie 1994.

Nr. 61.

A C O R D

între Guvernul României și Guvernul Regatului Maroc privind promovarea
și protejarea reciprocă a investițiilor

Guvernul României și Guvernul Regatului Maroc, denumite în continuare *părți contractante*, în dorința de a întări cooperarea lor economică, creând condiții favorabile realizării de investiții de către investitorii uneia dintre părțile contractante pe teritoriul celeilalte părți contractante, având în vedere influența benefică pe care o va putea exercita acest acord pentru îmbunătățirea contactelor de afaceri și întărirea încrederii în domeniul investițiilor, recunoscând necesitatea de a încuraja și proteja investițiile străine în vederea promovării prosperității economice a celor două țări, au convenit cele ce urmează :

ARTICOLUL 1

Definiții

În sensul prezentului acord :

1. Termenul *investiție* desemnează orice fel de activ deținut de un investitor al unei părți contractante privind bunuri, drepturi și mijloace financiare, investite pe teritoriul celeilalte părți contractante, în conformitate cu legile și reglementările acesteia în special, dar nu exclusiv :

a) drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, precum și toate celelalte drepturi reale cum ar fi : servituți, ipotecă, privilegii, gajuri ;

b) acțiuni și alte forme de participare în cadrul societăților constituite pe teritoriul uneia dintre părțile contractante ;

c) beneficii reinvestite ;

d) obligații, creanțe și drepturi asupra tuturor prestațiilor având o valoare economică ;

e) drepturi de proprietate intelectuală și industrială cum ar fi : drepturi de autor, brevete de invenții, mărci de fabrică, de comerț sau de servicii, nume comerciale, mărci înregistrate, fonduri de comerț și alte drepturi asemănătoare recunoscute de legile părții contractante ; și

f) concesiuni de drept public, inclusiv concesiunile de cercetare, de extracție și de exploatare a resurselor naturale cât și orice alt drept conferit prin lege, prin contract sau prin hotărârea autorității publice în aplicarea legii.

Nici o modificare a formei juridice în care activele și capitalurile au fost investite sau reinvestite nu afectează caracterul lor de investiție în sensul prezentului

acord, cu condiția ca această modificare să nu fie contrară legislației părții contractante pe teritoriul căreia este realizată investiția.

2. Termenul *investitor* desemnează :

a) în ceea ce privește România :

— orice persoană fizică având cetățenia română, conform legilor și reglementărilor în vigoare în România și care efectuează o investiție pe teritoriul Regatului Maroc ;

b) în ceea ce privește Regatul Maroc :

— orice persoană fizică având naționalitatea marocană, în virtutea legislației Regatului Maroc și care efectuează o investiție pe teritoriul României ;

c) orice persoană juridică având sediul social pe teritoriul României sau al Regatului Maroc și constituită în conformitate cu legislația română, respectiv marocană și care efectuează o investiție pe teritoriul celeilalte părți contractante.

3. Termenul *venituri* desemnează sumele nete produse de o investiție și, în special, dar nu exclusiv, beneficiile, dobânzile, dividendele, redevențele de licență ale căror contracte au fost aprobate de autoritățile competente, în măsura în care reglementarea țării gazdă o cere.

4. Termenul *teritoriu* desemnează :

a) pentru România : teritoriul aflat sub suveranitatea sa, precum și marea, fundul mării și subsolul ei, asupra cărora România exercită drepturi suverane și jurisdicție ;

b) pentru Regatul Maroc : teritoriul Regatului Maroc, inclusiv toată zona maritimă situată dincolo de apele teritoriale ale Regatului Maroc și care a fost sau ar putea fi desemnată ulterior de către legislația Regatului Maroc, în conformitate cu dreptul internațional, ca fiind o zonă în interiorul căreia se pot exercita drepturile Regatului Maroc privitoare la fundul mării și la subsolul marin, cât și la resursele naturale.

ARTICOLUL 2

Promovarea și protecția investițiilor

1. Fiecare parte contractantă încurajează investițiile efectuate pe teritoriul său de către investitorii celeilalte părți contractante și admite aceste investiții în conformitate cu legislația sa.

2. Investițiile efectuate de investitorii unei părți contractante pe teritoriul celeilalte părți contractante beneficiază din partea acesteia din urmă de un tratament just și echitabil ca și, sub rezerva măsurilor strict necesare menținerii ordinii publice, de o protecție și o securitate întregă și deplină. Fiecare parte contractantă se angajează să asigure ca gestiunea, utilizarea, dreptul de cesiune, pe teritoriul său, ale investițiilor investitorilor celeilalte părți contractante să nu fie împiedicate prin măsuri nejustificate sau discriminatorii.

3. Veniturile investiției, în caz de reinvestire a lor în conformitate cu legislația unei părți contractante, precum și veniturile unei astfel de reinvestiri se bucură de aceeași protecție ca și investiția inițială.

4. Investițiile care au făcut obiectul unui angajament particular al uneia dintre părțile contractante privind investitorii celeilalte părți contractante, în virtutea paragrafului 3 art. 8 de mai jos, sunt reglementate fără a prejudicia dispozițiile prezentului acord, prin termenii acestui angajament, în măsura în care acesta conține dispoziții mai favorabile decât cele care sunt prevăzute în prezentul acord.

ARTICOLUL 3

Tratamentul investițiilor

1. Fiecare parte contractantă va asigura pe teritoriul său un tratament just și echitabil investițiilor efectuate de investitorii celeilalte părți contractante. Acest tratament nu va fi mai puțin favorabil decât cel acordat de fiecare parte contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul său de propriii investitori sau de investitorii oricărui stat terț, dacă ultimul tratament este mai favorabil.

2. Fiecare parte contractantă asigură, pe teritoriul său, investitorilor celeilalte părți contractante, în ceea ce privește activitățile legate de investițiile lor, un tratament numai puțin favorabil decât cel acordat propriilor investitori sau investitorilor unui stat terț, luându-se în considerare tratamentul cel mai favorabil.

3. Dispozițiile prezentului acord referitoare la tratamentul națiunii cele mai favorizate nu vor fi interpretate în sensul de a obliga o parte contractantă să extindă investițiile investitorilor celeilalte părți contractante, privilegiile decurgând din apartenența sa prezentă sau viitoare la o uniune economică sau vamală, o zonă de liber schimb, o piață comună sau oricare altă formă de organizare economică regională sau la un acord internațional similar, precum și din convenții vizând evitarea dublei impunerii fiscale sau alte convenții în materie de impozite.

ARTICOLUL 4

Expropriere și despăgubire

1. Măsurile de naționalizare, expropriere sau orice altă măsură având același efect sau același caracter, care ar putea fi luate de autoritățile unei părți contractante contra investițiilor efectuate de investitorii celeilalte părți contractante, nu vor fi nici discriminatorii nici motivate de alte rațiuni, decât cele de utilitate publică.

2. Partea contractantă care a luat asemenea măsuri va vărsa celei care are dreptul, fără întârziere nejustificată, o despăgubire justă și echitabilă, a cărei mărime va corespunde valorii pe piață a investiției respective din ziua precedentă celei în care măsurile sunt luate sau sunt publicate.

3. Dispozițiile pentru stabilirea și plata despăgubirii vor trebui să fie luate de o manieră promptă, cel mai târziu în momentul exproprierii. În caz de întârziere a plății, despăgubirea va fi purtătoare de dobânzi în condițiile pieței, începând cu data valabilității ei. Des-

păgubirea va fi plătită investitorilor în monedă convertibilă și transferabilă, în conformitate cu reglementările de schimb valutar în vigoare.

ARTICOLUL 5

Despăgubiri pentru pierderi

Investitorii uneia dintre părțile contractante ale căror investiții vor suferi pagube sau pierderi datorate războiului sau oricărui alt conflict armat, revoluție, stare de urgență națională, revoltă, insurecție sau orice alt eveniment similar pe teritoriul celeilalte părți contractante vor beneficia din partea acesteia din urmă de un tratament nediscriminatoriu și cel puțin egal cu cel acordat propriilor investitori sau investitorilor ce beneficiază de clauza națiunii cele mai favorizate în ceea ce privește restituirile, despăgubirile, compensațiile sau alte despăgubiri, aplicându-se tratamentul cel mai favorabil.

ARTICOLUL 6

Transferuri

1. Fiecare parte contractantă, pe teritoriul căreia au fost efectuate investiții de către investitori ai celeilalte părți contractante, garantează acestor investitori, după achitarea obligațiilor fiscale, transferul liber în monedă convertibilă a activelor lichide, aferente acestor investiții și anume al :

a) veniturilor curente ale investițiilor provenind din aportul în devize, inclusiv beneficiile, dobânzile, dividendele, redevențele ;

b) sumelor necesare pentru rambursarea de împrumuturi ;

c) capitalului sau aporturilor suplimentare de capitaluri efectuate în devize necesare întreținerii sau dezvoltării investițiilor ;

d) plăților de despăgubiri, conform art. 4 și 5 ;

e) produsului vânzării sau lichidării parțiale ori totale a unei investiții, efectuată în devize sau finanțată din beneficiile reinvestite.

2. Transferurile prevăzute la paragraful 1 sunt efectuate la cursul de schimb valutar aplicabil la data transferului, conform reglementărilor de schimb valutar în vigoare.

3. Garanțiile prevăzute în prezentul articol sunt cel puțin egale celor acordate investitorilor beneficiari ai clauzei națiunii cele mai favorizate care se găsesc în situații similare.

ARTICOLUL 7

Subrogarea

1. Dacă, în baza unei garanții legale sau contractuale acoperind riscurile necomerciale ale investițiilor, sunt plătite despăgubiri unui investitor al unei părți contractante, cealaltă parte contractantă recunoaște subrogarea asiguratorului în drepturile investitorului despăgubit.

2. Conform garanției date pentru investiția respectivă, asiguratorului îi este permis să pună în valoare toate drepturile pe care investitorul le-ar fi putut exercita dacă asiguratorul nu i-ar fi fost subrogat.

3. Orice diferend între o parte contractantă și asiguratorul unei investiții a celeilalte părți contractante va fi rezolvat în conformitate cu dispozițiile art. 9 din prezentul acord.

ARTICOLUL 8

Reguli aplicabile

1. Dacă o problemă referitoare la investiții este reglementată în același timp de prezentul acord și de legislația națională a unei părți contractante sau prin convenții internaționale existente sau care vor fi semnate de părți în viitor, investitorii celeilalte părți contractante pot să se prevaleze de dispozițiile care le sunt cele mai favorabile.

2. De fiecare dată când, ca urmare a legilor sau a altor dispoziții legale generale, una dintre părțile contractante a prevăzut un tratament mai favorabil pentru investitorii celeilalte părți contractante decât cel prevăzut prin prezentul acord, aceștia vor beneficia de acest tratament favorabil.

3. Investitorii unei părți contractante pot încheia cu cealaltă parte contractantă angajamente particulare ale căror dispoziții nu pot fi însă contrare prezentului acord. Investițiile efectuate în virtutea unor asemenea angajamente particulare sunt, de asemenea, reglementate prin prezentul acord.

ARTICOLUL 9

Reglementarea diferendelor referitoare la investiții

1. Orice diferend referitor la investiții între o parte contractantă și un investitor al celeilalte părți contractante va fi reglementat, pe cât posibil, pe cale amiabilă, prin consultări și negocieri între părțile aflate în litigiu.

2. În lipsa reglementării pe cale amiabilă prin înțelegere directă între părțile aflate în litigiu, într-un termen de 6 luni, începând de la data notificării sale scrise, diferendul este supus la alegerea investitorului :

a) fie tribunalului competent al părții contractante pe teritoriul căreia a fost efectuată investiția ;

b) fie arbitrajului de la Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții (C.I.R.D.I.), creat prin Convenția pentru reglementarea diferendelor relative la investiții între state și persoane ale altor state, deschisă spre semnare la Washington la 18 martie 1965.

În acest scop, fiecare dintre părțile contractante își dă consimțământul irevocabil ca orice diferend referitor la investiții să fie supus acestei proceduri de arbitraj.

3. Nici una dintre părțile contractante, parte a unui diferend, nu poate ridica obiecții în nici un stadiu al procedurii de arbitraj sau de execuție a unei hotărâri arbitrale, ca investitorul, parte adversă la diferend, să primească o despăgubire acoperind total sau parțial pierderile sale, în baza unei polițe de asigurare.

4. Tribunalul arbitral va statua pe baza dreptului național al părții contractante, parte la diferend, pe teritoriul căreia este situată investiția, inclusiv regulile referitoare la conflictele de lege, dispoziții ale prezentului acord, termenii de angajamente particulare care vor fi încheiate în legătură cu investiția, cât și pe baza principiilor de drept internațional.

5. Hotărârile arbitrale sunt definitive și obligatorii pentru părțile în litigiu. Fiecare parte contractantă se angajează să execute aceste hotărâri în conformitate cu legislația sa națională.

ARTICOLUL 10

Reglementarea diferendelor dintre părțile contractante

1. Orice diferend între părțile contractante privind interpretarea sau aplicarea prezentului acord va fi reglementat, pe cât posibil, între cele două părți contractante, pe cale diplomatică.

2. În caz contrar, diferendul este supus unei comisii mixte, compusă din reprezentanți ai părților; aceasta se reunește fără întârziere la cererea părții cele mai interesate.

3. Dacă comisia mixtă nu poate reglementa diferendul în termen de 6 luni de la data începerii negocierilor, acesta este supus unui tribunal arbitral la cererea uneia dintre părțile contractante.

4. Tribunalul respectiv va fi constituit în modul următor: fiecare parte contractantă desemnează un arbitru și cei doi arbitri desemnează împreună un al treilea arbitru, care va fi cetățean al unui stat terț, ca președinte al tribunalului.

Arbitrii trebuie să fie desemnați în termen de 3 luni, iar președintele, în termen de 5 luni începând cu data la care una dintre părțile contractante a făcut cunoscut celeilalte părți contractante intenția sa de a supune diferendul unui tribunal arbitral.

5. Dacă termenele stabilite la paragraful 4 de mai sus nu au fost respectate, una sau alta dintre părțile contractante va invita pe președintele Curții Internaționale de Justiție să procedeze la desemnările necesare. Dacă președintele Curții Internaționale de Justiție are naționalitatea uneia dintre părțile contractante sau este împiedicat să-și exercite această funcție, vicepreședintele Curții Internaționale de Justiție va fi invitat să procedeze la nominalizările necesare; dacă vicepreședintele are naționalitatea uneia dintre părțile contractante sau este împiedicat să-și exercite mandatul, cel mai vechi membru al Curții Internaționale de Justiție, care nu este cetățean al nici uneia dintre părțile con-

tractante, va fi invitat să procedeze la sus-numitele nominalizări.

6. Tribunalul arbitral statuează pe baza dispozițiilor prezentului acord și pe baza regulilor și principiilor de drept internațional. Hotărârea tribunalului, va fi adoptată cu majoritate de voturi. Ea va fi definitivă și obligatorie pentru părțile contractante.

7. Tribunalul fixează propriile sale reguli de procedură.

8. Fiecare parte contractantă va suporta cheltuielile arbitrului său și ale reprezentării sale în procedura de arbitraj. Cheltuielile privind președintele și celelalte cheltuieli vor fi suportate în părți egale de părțile contractante.

ARTICOLUL 11

Aplicarea

Prezentul acord se aplică în egală măsură și investițiilor efectuate înaintea intrării sale în vigoare, de către investitorii uneia dintre părțile contractante pe teritoriul altei părți contractante în conformitate cu legile și reglementările sale.

Totuși prezentul acord nu se va aplica diferendelor care ar putea apărea înainte de intrarea sa în vigoare.

ARTICOLUL 12

Intrarea în vigoare, valabilitatea și expirarea

1. Prezentul acord va fi supus ratificării și va intra în vigoare la 30 de zile de la data primirii ultimei notificări scrise privind îndeplinirea de către cele două părți contractante a procedurilor constituționale cerute în acest scop în țările lor.

El va rămâne în vigoare pe o perioadă de 10 ani. În cazul în care una dintre părțile contractante nu îl denunță cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea perioadei sale de valabilitate, el va fi reînnoit în mod tacit pentru o nouă perioadă de 10 ani, fiecare parte contractantă rezervându-și dreptul de a-l denunța prin notificare scrisă cu cel puțin 6 luni înainte de data expirării perioadei de valabilitate în curs.

2. Investițiile efectuate anterior datei expirării prezentului acord vor rămâne supuse prevederilor acestuia pentru o perioadă de 10 ani începând cu data expirării lui.

Drept pentru care reprezentanții subsemnați, deplin autorizați de guvernele respective, au semnat prezentul acord.

Încheiat la Rabat la 28 ianuarie 1994, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, arabă și franceză, cele trei texte fiind egal autentice. În caz de divergență, textul în limba franceză va prevala.

Pentru Guvernul
României,
Teodor Viorel Meleşcanu,
ministru de stat, ministrul
afacerilor externe

Pentru Guvernul
Regatului Maroc,
Abdellatif Filali,
ministru de stat însărcinat al afacerilor
externe și al cooperării

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului
dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Maroc
privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor,
semnat la Rabat la 28 ianuarie 1994

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm
Legea pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guver-
nul Regatului Maroc privind promovarea și protejarea reciprocă a in-
vestițiilor, semnat la Rabat la 28 ianuarie 1994, și dispunem publicarea ei
în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 12 iulie 1994.

Nr. 128.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului,
sector 5, cont 30.98.12.301 E.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București,
str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6.58.55.58.